

مقاله اصلی

شیوع کلسترول بالا و ارتباط آن با کم کاری تیروئید در بیماران میانسال و مسن در شهر مشهد

*موسی الرضا حاج زاده^۱ (MD,Ph.D)، حبیب الله نعمتی^۲ (MD)

^۱دانشیار، استادیار بخش فیزیولوژی - دانشگاه علوم پزشکی مشهد، دانشکده پزشکی

تاریخ دریافت: ۸۵/۱۱/۱۱ - تاریخ پذیرش: ۸۶/۴/۱۹

خلاصه

مقدمه: کم کاری های تیروئید از بیماریهای شایع غددی است و هر دو شکل کم کاری شدید و کم کاری خفیف اثرات متعدد و گوناگونی بر ارگانهای بدن دارند. کم کاری تیروئید می تواند موجب هیرپلیسیمی و به ویژه هیرپلکلسترولمی و پرسشاری خون دیاستولیک و ایجاد و پیشرفت آرتربیوسکلروز و افزایش خطر انفارکتوس قلبی و افزایش خطر مرگ و میر قلبی-عروقی گردد و از طرفی هیرپلکلسترولمی ناشی کم کاریهای تیروئید با لوتیروكسین قبل درمان است و درمان از پیشرفت عوارض بیماری جلوگیری می نماید. هدف از این مطالعه بررسی شیوع کم کاری تیروئید در افراد با هیرپلکلسترولمی در شهر مشهد می باشد.

روش کار: این پژوهش توصیفی در سال ۱۳۸۱ در سطح شهر مشهد انجام شد، ۹۷ محله جمعیتی مورد مطالعه قرار گرفت. نفر که با رضایت و داوطلبانه در پژوهش شرکت نمودند، پس از ۱۴-۱۲ ساعت ناشتا بودن، یک نمونه خون گرفته شد و در ۲۲۱۵ نمونه کلسترول کامل سرم با روش آنزیمی اندازه گیری گردید. پس از تعیین غلظت کلسترول، در ۸۹ نمونه افراد با میلی گرم در دسی لیتر ≥ ۳۱۰ کلسترول کامل و ۸۲ نمونه افراد با میلی گرم در دسی لیتر $\leq ۲۶۱-۳۰۹$: کلسترول کامل غلظت FT4^۱ و TSH^۲ پلاسمما با روش های رادیو ایمنو اسی اندازه گیری گردید. مشخصات فردی، نتایج آزمایشات در پرسشنامه جمع آوری و سپس به وسیله آمار توصیفی و جداول توزیع فراوانی و آزمونهای کای دو تی پردازش شد.

نتایج: یافته ها نشان داد که $۴/۹\%$ مردان و $۴/۱۸\%$ زنان مورد مطالعه میلی گرم در دسی لیتر ≥ ۳۱۰ کلسترول کامل داشته و $۱۱/۸۷\%$ مردان و $۱۵/۲\%$ زنان میلی گرم در دسی لیتر $\leq ۲۶۱-۳۰۹$ کلسترول: دارند و در $۴۲/۲\%$ از مرد ها و $۴۲/۹\%$ از زن های میلی گرم در دسی لیتر $\geq ۲۰۰-۲۶۰$ کلسترول کامل می باشد و در مجموع $۵۹/۴\%$ مردان و $۶۳/۷\%$ زنان با سن بالاتر از ۴۰ سال غلظت کلسترول تمام بالاتر از میلی گرم در دسی لیتر ≥ ۲۰۰ دارند که به عنوان غلظت کلسترول کامل ایده آل مطرح می باشد. از نفر افراد با میلی گرم در دسی لیتر ≥ ۳۱۰ کلسترول کامل که برای آنها FT4 سرم اندازه گیری شد، $۱۳/۵\%$ (۱۲ نفر) مبتلا به کم کاری تیروئید می باشند. در مجموع از ۱۲ نفر افراد دچار هیرپلکلسترولمی در دسی لیتر $\leq ۲۶۱-۳۰۹$ نفر) را زنان و $۲۵/۷\%$ (۳ نفر) مردان تشکیل می دهند یعنی نسبت ابتلا $= ۳/۱$ مرد / زن می باشد.

نتیجه گیری: همان طور که این نتایج نشان می دهد درصد نسبتا بالای از زنان و مردان مورد مطالعه در جمعیت شهر مشهد دچار هیرپلکلسترولمی هستند و شیوع کم کاری تیروئید در جمعیت دچار هیرپلکلسترولمی به ویژه در میلی گرم در دسی لیتر ≥ ۳۱۰ کلسترول کامل نسبتا بالاست ($۱۳/۵\%$). نسبت ابتلا زنان از مردان بالاتر است ($۳/۱$) اما به نظر می رسد که سن ابتلا در زنان در شهر مشهد پائین تر از سن افراد مبتلا در مطالعات دیگر است. به نظر می رسد حداقل در زنان مبتلا هیرپلکلسترولمی در جمعیت شهر مشهد پیدا کردن افراد مبتلا برای یافتن افراد مبتلا به کم کاریهای تیروئید و معالجه آنان توجیه پذیر باشد.

کلمات کلیدی: هیرپلکلسترولمی، کم کاریهای تیروئید خفیف و شدید، جمعیت شهر مشهد

*مشهد- بیمارستان قائم (عج)، ساختمان فیزیولوژی - فارماکولوژی، بخش فیزیولوژی. تلفن ۰۵۱۱-۸۴۴۰۳۵۰، دورنگار: ۰۵۱۱-۸۴۴۰۳۵۰ - پست الکترونیک: mS.hajzadeh@MUMS.ac.ir - نویسنده رابط

¹ Free Thyroxine

² Thyroid stimulating hormone